

Birch: Jeg vil gerne først takke den højtærede Handelsminister, fordi det foreliggende Lovforslag er fremsat netop i dette høje Ting. Det har jo vakt nogen Kritik udenfor Rigsdagen, men mig forekommer det, at det er saa naturligt, at Landets Regering, naar vi heldigvis har et Tokammer-system, sørger for at skaffe Arbejdsstof ogsaa til dette høje Ting. Og det forekommer mig netop, at et Lovforslag som det foreliggende, i hvilket der ikke burde være Partipolitik, og i hvilket der ikke stilles Krav til Bevillingsmyndigheden, egner sig til at fremsættes her. Udenfor Rigsdagen har en enkelt Mand peget paa, at dette Ting neppe vilde være saa oplagt som Folkeetinget til at beskæftige sig med denne Sag. Jeg føler mig overbevist om, at den efterfølgende Diskussion vil vise, at dette høje Ting er i høj Grad oplagt.

Jeg takker endvidere den højtærede Minister for den Sammenstilling mellem det foreliggende Lovforslag og den gældende Lov, som findes i Bilagene til Lovforslaget Side 27—64 (Tillæg A. Sp. 4579—4654); det har været til overordentlig Lettelse for dem, der har skullet beskæftige sig med Lovforslaget, og vil selvfølgelig ogsaa blive det under Sagens videre Behandling.

Det forekommer mig, at den højtærede Minister under Overvejelserne vedrørende det Arbejde, der her foreligger, maa have været i en overordentlig vanskelig Situation. Paa den ene Side har der været en Folkestemning, der vilde, om ikke just se Blod saa dog, at der skulde ske noget i Rigsdagen med Hensyn til Lovgivningen i Anledning af de triste Begivenheder, der har fundet Sted i de sidste Aar. Paa den anden Side maa Ministerens nøgterne Sans have sagt ham, at det, der er forefaldet, ikke har nogen som helst Forbindelse med den nugældende Aktielov, tværtimod har det vist sig, at denne kan virke særdeles skarpt, kan virke efter sin Hensigt.

I Virkeligheden er Aarsagen til det, der er forefaldet, noget helt andet end den Lovgivning, vi har. Man kan sige, at det, der er sket, er ikke sket paa Grund af, at Lovgivningen har Mangler, men til Trods for, at Lovgivningen er saa fyldestgørende, som den er. Som sagt, Manglerne ligger helt andre Steder. Efter min Mening ligger de i dette, at der har været en Mangel paa Ansvarsfølelse, Mangel paa Forstaaelse af, hvad det betyder, naar Tusinder af Familiers Velfærd er betroet til een, Mangel paa Evne til at sætte sig ind i, at man i dette Tilfælde maa handle anderledes, end naar det alene er ens egen Pels, man vover. Dette i For-

bindelse med en utrolig Selvtillid hos en Del af de ledende er Skyld i Ulykken — jeg tænker her ganske særlig paa Transatlantisk Kompagni, hvor man har vovet sig ud i Ting, man aabenbart ikke har mindste Forstand paa, saa at man var naaet til de Uhyrligheder, som har været fremme under Forhørene, hvor f. Eks. en Kontrolør indberettede, at Skovene i Brasilien — tror jeg, det var — ikke havde nogen som helst Værdi, medmindre man kunde lære Kreaturerne at krybe i Træerne og leve af Løvet. Som sagt, paa disse Omraader er det, at Skylden ligger for, hvad der er sket, og ingen andre Steder.

Jeg maa maaske i denne Forbindelse pege paa, hvad der slog mig, da jeg læste Sagens Forhistorie igennem, hvorledes Opfattelsen af Skyld og Straf kan forandres fra Tid til anden. I 1913—14 udtalte det Medlem af dette høje Ting, som senere blev dette Tings Ordfører for Aktieloven, at det forekom ham, at en Bødestemmelse, hvis Maksimum var 20 000 Kr., var skrevet med Blod. Jeg gad vide, hvorledes denne Mand nu ser paa det, der er sket, nemlig at Konsekvenserne af en Dom til Bødestraf kan løbe op til Millioner. Jeg peger blot paa dette for at vise, hvorledes Opfattelserne skifter.

Det er mig en Glæde, at Handelsministeren ikke har ladet sig paavirke af den herskende Panikstemning til at komme ind paa indgribende Ændringer i det, der har været det grundlæggende Princip i den nugældende Aktielov, dette, at der maatte være fuld Frihed for Aktieselskaberne til at udfolde sig paa deres egentlige Forretningsomraade med Hensyn til deres Forretnings Dispositioner, men at der maa stilles Krav om Klarhed og Sandhed, hvor Aktieselskabet søger Rapport med Offentligheden, saaledes at Kreditorer og Aktionærer kan se, hvad de gaar ind til; det vil sige: Krav om Aabenhed, Klarhed og Kontrol ved Stiftelsen og ved Ophør og med Hensyn til Regnskab og Revision.

I Hovedsagen har den højtærede Minister fremdeles holdt dette Princip højt, og jeg glæder mig, som sagt, derover. Der er dog et enkelt Omraade, hvor det forekommer mig, at den højtærede Minister i nogen Grad har set bort fra det Princip, om hvilket jeg nu talte, nemlig der, hvor Ministeren har foreslaaet — i § 4 tror jeg det er —, at Aktiekapitalen, der hidtil har kunnet gaa ned til 5 000 Kr., nu skal være mindst 10 000 Kr., idet der her til en vis Grad gribes ind i det, som Selskaberne eller Stifterne selv maatte finde ønskeligt. Et